

Niels Anker Kofoed, politiker (V) og frue. Foto: Jan Jørgensen

Per Stig Møller: »Det er ingen bitter, gammel mand, der lukker sin harme ud«

Det gik udmærket

★★★★☆

Forfatter: Niels Anker Kofoed. Sider: 192.
Pris: 200 kr. Forlag: Forlaget Brian Christensen

Af Per Stig Møller

Venstre-politiker, bornholmeren Niels Anker Kofoed døde sidste år knap 90 år gammel.

Han havde været landbrugsminister i tre omgang. Han begyndte med at gøre karriere i Venstres Ungdom, som han også blev formand for. Han kom i sognerådet og i amtsrådet, i Folketinget og til sidst i EU-parlamentet. Han tog således alle trinene op, men forstod at holde benene på jorden og helst i den bornholmske muld, hvor han sammen med sin uadskillelige makker, hustruen Ria, drev gården Knarregård.

Om dette liv havde han forberedt sine erindringer både ved at indtale dem på diktafon og ved at tale med journalisten Jette Hvidtfeldt, som lovede at hjælpe ham med at gøre dem færdige. Døden afbrød dette samarbejde, men Hvidtfeldt har holdt sit løfte ved at skrive dem igennem og udgive dem med den dækkende titel: »Det gik udmærket«. For det gjorde det for Niels Anker Kofoed, der tre år gammel som den yngste i en børneflokk på otte, blev sat i huset hos onklen og tanten, der var barnløse og dermed fik et barn på gården.

Kofoed, som han altid kaldte sig, fordi han

var imod den slægtsløse mode med kun at bruge fornavn, blev tæt knyttet til onklen, der ligesom faren var stærkt politisk interesseret. Faren opgav faktisk sin gård for at hellige sig sin artikelvirksomhed.

Som faren og onklen startede Kofoed som landmand, men foretrak hurtigt højskolelivet og det politiske virke. Og uanset hvilken post, han kom til at bestride, lå Bornholms tarv ham stærkt på sinde. Således reddede han Bornholms Værn fra at blive lukket af en socialdemokratisk regering for siden at se det lukket af Nyrop Rasmussens regering med støtte af Venstre. Han medvirkede også aktivt til at få ophævet forbuddet mod amerikanske militærbesøg på øen ved at trodse Udenrigsmini-

steriet og invitere et amerikansk militærorkester til øen, hvor bitterheden over at være overladt til den russiske besættelse i 1945-46 stadigvæk var levende. Øen fik desuden gavn af det store, internationale netværk, han efterhånden fik bygget op. Det medførte, at bl.a. Jacques Chirac kom på besøg, selv om Udenrigsministeriet af sikkerhedsmæssige grunde forsøgte at forhindre det. Men Kofoed var altid rådsnar og fik Bornholms Værn til at stå for franskmændens sikkerhed.

Til hans tydelige utilfredshed blev han af Uffe Ellemann-Jensen i 1986 skiftet ud som landbrugsminister. De to var ikke på bølgelængde, selv om det var Kofoed, der først pegede på Ellemann-Jensen som politisk ordfører, men hans egenrådighed var Kofoed imod. Ellemann-Jensen personificerede det nye Handelshøjskole- eller universitets-Venstre, mens Kofoed stod for bonde- og Højskolevenstre.

Kofoed følte, han repræsenterede den bondekultur, der forsvandt i løbet af 1960'erne: »Jeg må erkende, at bondekulturen er død«. Han repræsenterede også den sidste generation med en lang erfaring udenfor Christiansborg: »I dag mangler man folk ..., som er velbegavede, og som har gået i livets skole,« siger han og uddyber det senere i bogen: »Men vi var også ældre dengang, før vi blev valgt til Folketinget, og havde dermed mere livserfaring. De unge i dag skal i højere grad have løbet hornene af sig. Det havde vi gjort, før vi kom ind.«

Kofoed fortæller kort og klart om sine kampe i de forskellige regeringer og kritiserer Poul

Hartling for i overmod i 1975 at gøre Venstre venneløst. Den eneste Venstreleder, der får roser med på vejen, er Henning Christoffersen, der forstod at lytte og stille sig selv i anden række.

Men det er ingen bitter, gammel mand, der lukker sin harme ud. Det er en afklaret bonde, der velopløst og åbenhjertigt gør sit regnebræt op og peger på de spor, han satte sig over alt, hvor han virkede.

Selv husker jeg Niels Anker Kofoed som en ligefrem, venlig mand, der med smil på læben altid var god for nogle korte, rammende og afslappede ironiske bemærkninger til døgnets begivenheder. Det er han også i denne let læste erindringsbog.

BØGER

▼ FORLYSTELSER

TEATERLISTE

Grønnegårds Teatret

KL. 19.30

MISANTROPEN

MOLIÉRES KOMEDIE UNDER
ÅBEN HIMMEL

★★★★ Berlingske
★★★★ Frb. AA
♥♥♥ Politiken

Bredgade 66, 1260 København K
Tlf. 33327023 • www.groenegaard.dk